



# Helligaandens Gerning

dens Omfang og Enhed

af

M. Jørgensen

---

Jacob Jørgensens Boghandel · Sæby

1924

## I. Omfanget af Helligaandens Gerning.

I Skriften bruges der mange Navne og Billeder for derved at betegne Helligaandens Gerning. Den er saa omfattende og mangesidig, at det er nødvendigt at benytte forskellige Benævnelser, eftersom hvert enkelt Billede, der er stærkt begrænset, kun tjener til at belyse et bestemt Omraade, ligesom Jesus jo ogsaa ved Hjælp af mange Lignelser belyste Guds Rige.

Vi skal derfor ikke lade os forvirre af de mange forskellige Benævnelser, som Skriften bruger om Helligaandens Gerning. De tjener til, ret forstaaet og ret anvendt, at aabne vort Syn for, hvor omfattende den er.

Det er ikke med Helligaandens Gerning, som det er med Jesu Død, hans Opstandelse, Ordets Prædiken, Menneskets Tro o. s. v., der hver for sig udgør en Del af Frelsens Værk og har sin bestemte Plads i Frelsens Orden. Saadan er det ikke med Helligaandens Gerning. Den er ikke begrænset til en enkelt Plads i Rækken af

Frelsens Orden, den udgør en væsentlig Del af det hele. Den bestaar i at være Sjælen eller rettere være Aanden i hele Frelsens Værk.

Vel kan det se ud til, at Helligaandens Sendelse paa Pinsedagen udgør et bestemt Led i Frelsens Værk, det Led, der forbinder Jesu Livsværk med Menigheden, eftersom Forligelsens Værk ikke kunde frugtbargøres i Menigheden uden Aanden, men vi bør erindre, at Helligaanden føjede intet til det fuldbragte Værk paa Pinsedagen, han kom som den herligste Frugt af det og gav det sit rette Indhold.

Nej, det er med Helligaanden som med Solen, den udgør ingen bestemt Del af Landskabet, den føjer ikke noget til det, hverken til Blomsterne, Skoven eller Bakkekammen, men den fylder hele Landskabet med Lys og Skønhed, den giver Bakkekammen Form, Skoven Farve og Blomsten Liv.

Saaledes er Helligaandens Gerning. Det er den, som giver Liv, Kraft og Skønhed til alle Dele af Frelsens Værk. Han føjer intet til, men han fylder det alt sammen. Uden ham er hele Frelsens Værk i Mørke og uden Mening. Det er hans Gerning at lade det træde frem i Lyset og give det Livsindhold.

Naar Helligaandens Gerning har en saadan

Rækkevidde, at der ikke kan sættes Grænser for den, eftersom den ikke kan begrænses til nogen enkelt Del af Frelsens Værk, kan vi ikke undres over, at Skriften bruger mange Billeder og Benævnelser til at belyse den med. Det er nødvendigt for at klargøre hans Forhold snart til et bestemt Omraade af Frelsens Værk og snart til et andet.

Vi bør dog erindre, at Billeder, hvor værdifulde de end er til at kaste Lys over den aandelige Verden, som ligger uden for vor Synskreds, kun er Billeder. De kan i det højeste kun give en svag Afspejling af selve Virkeligheden; thi i dem fremstilles det aandelige i et jordisk Klædebon.

De af Skriftens Billeder, som drages frem i det følgende, er saadanne, der belyser Helligaandens Gerning i hans Forhold til vor Frelse.

### **Beseglingen.**

Dette Billede bruges flere Steder i Skriften til at betegne, hvad der sker, naar Gud giver Mennesket sin Aand. I Ef. 1, 13 staar der: — »i hvem (Kristus) I ogsaa, da I bleve troende, bleve beseglede med Forjættelsens hellige Aand«. Og i Kap. 4, 30: »Bedrøver ikke Guds hellige Aand, med hvilken I bleve beseglede til Forløsnin-

gens Dag.« At modtage Helligaanden er lig en Besegling.

At besegle er en Handling, hvorved man bekræfter, at en Sag er i Ordøn; man sætter sit Segl under til Godkendelse af den. Fra det Øjeblik af staar man inde for den. Og endvidere kan det siges, at man besegler en Ting, naar man paa sine Ejendele sætter sit Stempel, for at alle kan se, hvem de tilhører. I Rom. 8, 9 staar der: »Men om nogen ikke har Kristi Aand, da hører han ham ikke til.«

I den Forstand er det at være beseglet med Helligaanden at have Guds Bekræftelse paa, at han godkender vor Tro, staar inde for den. Og tillige er Beseglingen Guds Ejendomsmærke, som han paatrykker alle dem, der hører ham til. Paa dette Mærke kender han sine og kendes af sine. Der kan da ingen Fejltagelse ske paa den store Indsamlingsdag. Alle de, som hører Herren til, bærer hans Mærke. I 2. Tim. 2, 19 kan vi læse om, hvilken Indskrift Guds Segl har. Der kan ingen Forfalskning ske; thi det sætter dybe Spor i Menneskets Væsen og Liv.

Naar et Menneske *modtager* Guds Vidnesbyrd, tror det, besegler det derved Guds Sanddruhed (Joh. 3, 33). Ved at tro Guds Vidnesbyrd bekræfter Mennesket, at det er tilforladeligt. Det

er det samme som at besegle det. Vel er det sandt, at Guds Vidnesbyrd trænger ikke til at bekræftes af Mennesker. Det er lige sandt, enten Mennesker tror det eller ikke. Men et Menneske, som tror det, bekræfter ved sin Tro, sætter ved den sit personlige Segl under det paa, at det er troværdigt og ærer derved Gud.

Naar Gud *giver* Mennesket sin Aand, bekræfter han derved, at Menneskets Tro er sand, at den har det rette Indhold, Jesus Kristus. Fra dette Øjeblik af staar Gud selv inde for den, han har sat sit Segl under den til Stadfæstelse paa, at den er sand. Forligelsen er fuldbyrdet og bleven beseglet. Og samtidig er denne Bekræftelse Guds Ejendomsmærke, Kendetegnet paa, at Mennesket hører ham til, er helliget Herren.

Helligaandens Besegling kan ikke finde Sted, uden at vi er vidende derom. Det er en Livsoplevelse, der sætter Spor. Den kendes paa, at vi har fuld Vished i Troen paa, at Jesu Kristi Forsoningsværk er fuldgyldigt til vor Frelse og Vished om, at vi hører Herren til. Det er Beseglingens subjektive Side.

At blive beseglet med Helligaanden er det samme som at faa Del i ham, det er en væsentlig Del af selve Frelsens Værk, ikke noget Tillæg til den. Hvor værdifuldt det end er, at

erholde Syndernes Forladelse af Naade formelst Jesu Kristi Død, vilde vi dog staa uden for Livssamfund med Gud, hvis han ikke ved sin Aand oprettede dette. Det stemmer med, hvad Peter sagde paa Pinsedagen, da han talte til Folket om Omvendelse og Daab: — »til eders Synders Forladelse; og I skulle faa den Helligaands Gave« (Ap. G. 2, 38).

### **Helligaandens Fylde.**

Naar der i Skriften tales om Helligaandens Fylde og at være fyldt af Helligaanden, da er det med Henblik paa det troende Menneskes personlige Helligelse. Dette fremgaar af mange Steder i Skriften. Naar Paulus skriver i Ef. 5, 18: — »men lader eder fylde med Aanden«, da vil han dermed tilskynde sine Læsere til at hente deres Livskraft fra Helligaanden. Og naar der siges om Peter (Ap. G. 4, 8), om Stefanus (Ap. G. 6, 5) og om Barnabas (Ap. G. 11, 24), at de var fyldt af den Helligaand, da vil det sige, at disse Herrens Tjenere helligede sig den Tjeneste, som de udførte, i den Grad, at Helligaanden kunde fylde dem.

Helligaandens Fylde betegner den Rigdoms Overflod af Liv, Kraft, Lys og Skønhed, som er i ham. Og at blive fyldt af ham betegner det

Maal af aandelig Berigelse, som tilgaar dem, der helliger sig til Herren og hans Tjeneste.

Beseglingen er Guds Værk, men at blive fyldt af Aanden det beror paa os selv, det sker i Forhold til, som vi gør Helligaanden til vort personlige Liv.

Helligaandens Livsrigdom, der er uden Maal, er stillet til Raadighed for enhver, som er blevet beseglet med ham. Men dette er jo ikke det samme som at have tilegnet sig hele denne Rigdom. Og selv om et Menneske faar Naade til at blive fyldt af Helligaanden, har det kun modtaget en lille Del af hans Fylde, der er uudtømmelig.

Det er ikke med Helligaandens Fylde, som det er med Beseglingen; denne finder Sted en Gang for alle, hvorimod hin ikke er nogen afsluttet Handling, som vi saadan kan blive færdig med. At blive fyldt med Aanden betegner vort frie Forhold overfor ham til enhver Tid og i vort Livs mange forskellige Forhold.

Vort Personlighedsliv er jo ikke afsluttet med, at Herren sætter sit Segl paa os, det er under en stadig Udvikling. Vi bliver ikke til hellige Personligheder ved nogen aandelig Trylleformular, ikke heller ved blot at bede derom, det sker alene i Livets haarde Strid, ved at vi,



ofte i dyb Smerte, bøjer vor Vilje under Helligaandens Vilje. I alle Forhold er vi stillet frit, og vi stiller os til dem, eftersom vi er bestemt af os selv eller Herren.

I alle de Tilfælde, hvor vi søger vort eget, træder Aanden bedrøvet tilbage, vi er fyldt af os selv. Men i alle de Tilfælde, hvor vi i Frihed helliger os Herren, tager Aanden os i Besiddelse, vi er fyldt af ham. Saa ofte dette sker, beriges vort Personlighedsliv, det faar et større aandeligt Indhold. Men er vi bestemt af vort eget Jeg, finder der en aandelig Tilbagegang Sted med os.

I dette frie Forhold til Helligaanden er Aarsagen at søge til de Svingninger, som kan finde Sted i vort Aandsliv, saaledes som vi ser det hos Peter. Ja, vi kan endog tage tilbage for os selv et og andet Omraade af vort Liv, som vi havde helliget Herren. Det er derfor ikke nok, at vi paa et bestemt Tidspunkt i vort Liv valgte at stille os til Herrens Tjeneste og fyldt af Helligaanden fik Kraft til at tjene. Nej, det samme bør fortsættes langs ad Livets Vej.

I Forhold til som det sker, bliver Helligaanden vort personlige Eje, omsat i vor Personlighed, saaledes at det til enhver Tid og under alle Forhold kan siges, at vi er fyldt af ham,

fordi vi i vort Valg er bestemt af ham (Gal. 5, 25).

Det bør være os magtpaaliggende at være fyldte af Helligaanden, og vi har Barnets Ret til at bede derom; thi han er, naar Talen er om at blive hellige Personligheder, ligesaa nødvendig for os dertil, som Brødet er for vort fysiske Liv (Luk. 11, 13).

#### **Pantet.**

Dette Billede betegner Helligaandens Gerning for os med Henblik paa den Del af Frelsen, som vi endnu ikke har modtaget: »Som (Helligaanden) er Pant paa vor Arv, til Ejendommens Forløsning« (Ef. 1, 14). »Og gav os Aandens Pant i vore Hjerter« (2. Kor. 1, 23).

Et Pant er en Sikkerhed, en Garanti for, at det, som haves til gode, vil følge. I den Betydning er Helligaanden for saa mange, som er blevet besejlet med ham, den afgjorte Sikkerhed for, at Haabet om at faa Del i den fulde Frelse ikke kan beskæmme nogen (Rom. 5, 5). En større Sikkerhed for vort Haab kan Gud ikke give os end den, som er givet ved Helligaanden. Han er Pantet paa Guds Kærlighed til os; thi ved ham har Gud meddelt sig selv til os, samtidig med, at han aabenbarer sit herlige Væsen for os.

Men et Pant kan foruden at være Sikkerhed ogsaa være Forskud, en Forudbetaling af det, som man har til gode. Og det er egentlig Ordets Mening i de citerede Skriftsteder. Paa samme Tid, som han er Borgen for vor fulde Frelse, er han et Forskud paa Arven, Livssamfundet med Gud. Ved Helligaanden kan vi kende og erfare, hvori Saligheden bestaar, ja, ved ham har vi faaet en Forsmag paa Livets velsignede Fylde.

### **Salvelsen.**

Salvelsen med Helligaanden betegner hans Forhold til dem, som af Herren er kaldet til en særlig Tjeneste. Om Jesus hedder det, at han var salvet til Tjenesten (Luk. 4, 18). Johannes siger (1. Joh. 2, 20) om de troende: »I have Salvelse fra den hellige og vide alt«. Og Paulus skriver (2. Kor. 1, 21) med Henblik paa sit personlige Forhold til den Herre, som var Genstand for hans Prædiken, at det var ikke et udvortes Forhold, eftersom Gud selv havde salvet ham.

Dem, som Herren kalder til særlige Tjenester, udruster han ved Helligaanden. Denne Udrustning lignes ved en Salvelse, der er et Billede paa Glæde og Styrke (Heb. 1, 9; Ap. G. 10, 38).

En saadan Salvelse er nødvendig, eftersom der skal megen Naade til at tjene i Herrens Hus.

Under den gamle Pagt blev Præster, Profeter og Konger salvet. Som Guds Repræsentanter i Israel blev de indviet og udrustet til de særlige Tjenester, hvortil de blev kaldet. Deres Tjeneste bestod særlig i følgende: Præsten havde at varetage Forligelsen ved Offer, Profeten den aandelige Vejledning ved sin Indsigt og Kongen Førerskabet ved sin personlige Overlegenhed.

Vel har Herrens Tjeneste skiftet Form i mangt og meget, men i Princippet er den uforandret. Tiltrængtes der Salvelse til den Tjeneste, som Paulus kalder Bogstavens (2. Kor. 3, 6), for at den ikke skulde være blottet for Herlighed, hvormeget mere tiltrænges der Salvelse til Aandens Tjeneste, for at dens Herlighed kan ses og kendes.

Skikketheden til Herrens Tjeneste bestaar jo særlig i den personlige Tildannelse, uden hvilken Evner og Uddannelse ingen Værdi har. Det er derfor nødvendig at være salvet til Tjenesten. Thi det er Helligaanden, som giver Kærligheden til den personlige Offertjeneste, det er ham, der giver Visdom, den sande aandelige Indsigt i Frelsens Raad, og det er ham, som til det gode

Førerskab giver Styrke og Naade til at bruge det ret.

At være salvet med Helligaanden vil da sige ved ham at have modtaget den rette Udrustning til Tjenesten. Det er noget helt andet, end naar der i Skriften er Tale om at modtage Helligaanden til Stadfæstelse paa, at vi har Del i Guds Naade ved Troen paa Jesus Kristus.

— — —

De Billeder, som her er draget frem, tjener til Eksempel paa, at ethvert Billede kun er bestemt til at belyse et bestemt Omraade af Helligaandens udstrakte Gerning. De bør derfor ikke bruges i Flæng, men i den rette Orden og med det Formaal, hvortil de er bestemt. Det er kun, naar de bruges paa den Maade, at de tjener til at kaste Lys over Helligaandens Gerning, ellers tjener de kun til Forvirring. Bruges Billedet »Helligaandens Fylde«, der betegner hans Livs Rigdom, hvoraf de, som helliger sig til Herren og hans Tjeneste, øser til deres personlige Berigelse, til at belyse, hvad der sker, naar Gud ved sin Aand besegler et Menneskes Tro, bliver det hele uden Mening. Thi dette, at Gud bekræfter et Menneskes Tro ved Helligaandens Segl, har ingen Lighed med, at Mennesket bliver beriget af Helligaanden ved at hel-

lige sig. Billederne faar først en god Mening, naar de bruges til at belyse, hvad de er Billeder paa.

Til en ret Forstaaelse af Billederne hører ogsaa Kendskab til de Ting, som de skal belyse. Man kender ikke en Mand, fordi man ser hans Billede, men man kender hans Billede, naar man kender Manden. Saaledes er det ogsaa med de Billeder, der betegner Helligaandens Gerning. Vi har Vanskelighed ved at finde os til Rette med dem, fordi vi har saa lidt Forstaaelse af Aandens Gerning. Kendte vi ham bedre, vilde vi kende enhver Afspejling af ham, selv om Billedet var mangelfuldt.

Et Billede faar først Mening, naar vi kender, hvad det skal betegne. Der svinges med et Flag paa forskellig Maade, vi ser det og spørger: hvad skal det betyde? Men den, som kender Billedtegnet, forstaar straks Meningen dermed fordi han kender, hvad det skal betegne.

Vi forstaar ikke Skriftens Billedtale om Helligaandens Gerning uden at have noget Kendskab til den. Men har vi erfaret Helligaandens Værk i vore Hjerter og vort Liv, da tjener Billederne til at anskueliggøre for os, hvori den bestaar.

### Aandsdaaben.

Billedtalen om at døbe med den Helligaand bruges i Skriften til at betegne Jesu Kristi Gerning. Det er den, som Døberen taler om, naar han siger: »Jeg døber eder med Vand til Omvendelse, men den (Jesus Kristus), som kommer efter mig, er stærkere end jeg, han, hvis Sko jeg ikke er værdig at bære. Han skal døbe eder med den Helligaand og Ild« (Matt. 3, 11). Billedet om Aandsdaaben kan derfor ikke sideordnes med de Billeder, som bruges til at betegne, hvori Helligaandens Gerning bestaar.

De forskellige Benævnelser, som Herren bruger i Samtalen med Disciplene, hvorom vi kan læse i Joh. Evang. Kap. 14—16, tjener ogsaa til at belyse Helligaandens Gerning i og for Menigheden. Men Billedet om Aandsdaaben benyttes ingen Steder til at betegne, hvad Helligaanden skal virke, hverken i Menigheden eller i det enkelte troende Menneske. Det bruges udelukkende til at betegne, hvori Jesu Gerning bestaar, den lignes ved en Daab med Helligaanden. Det overvældende i Billedet er, at Daaben, hvortil der ellers bruges Vand, skal af Jesus fuldbyrdes ved Aand.

Vel skriver Paulus til Menigheden i Korinth: »Thi med een Aand bleve vi jo alle døbte til at

være eet Legeme« (1. Kor. 12, 13). Men dette siger han for at begrunde Menighedens Enhed til Trods for de forskellige Gaver, eftersom de var alle gennemstrømmet af samme Livspust, Helligaanden. At Paulus her forbinder Helligaandens Meddelelse med Vanddaaben (her er slet ikke Tale om nogen særlig Aandsdaab), har nok sin Grund i, at det var ved Daaben, at de var blevne forbundne med Menigheden, Kristi Legeme, og derved havde faaet Del i Menighedens Aandsdaab med dens rige Gaver.

Billedet om Aandsdaaben er derfor noget for sig selv, det betegner ikke en Del af Helligaandens Gerning i Lighed med de andre Billeder, men det betegner Summen af Jesu Gerning. Vel er Frelserværket en Enhed, men det har lig Mønten to Sider, som har forskelligt Præg. Der er Forskel paa, naar der i Skriften tales om Jesu Gerning for Menigheden, der samler sig i, at han sender den Helligaanden, og naar der tales om Helligaandens Gerning i og ved Menigheden, efter at han har taget Plads i dens Midte. — Til en ret Forstaaelse af Billedtalen om Daaben med Helligaanden, er det af Vigtighed at have dette klart for sig.

Naar Døberen talte om Jesu Gerning paa denne billedlige Maade, havde det vel sin Grund



i, at han var overvældet af, hvad han var Vidne til. Han saa ved Jesu Daab, »at den Helligaand dalede ned over ham i legemlig Skikkelse som en Due« (Luk. 3, 23). Han tilføjer i sit personlige Vidnesbyrd derom: »og den blev over ham« (Joh. 1, 32). Og videre hedder det: »Thi han, hvem Gud udsendte, taler Guds Ord; Gud giver nemlig ikke Aanden efter Maal (Joh. 3, 34). — Døberen forstod, at Jesus havde Helligaandens hele Fylde. Han fik derved fuld Vished for, at det var ham, som skulde oprette Guds Rige i Israel. Thi han siger: »Og jeg kendte ham ikke, men den, som sendte mig for at døbe med Vand, han sagde til mig: Den, som du ser Aanden dale ned over og bliver over, han er den, som døber med den Helligaand« (Joh. 1, 33).

Med Billedet af Helligaandens Rigdom for Øje saa Døberen, at Jesus Kristus var bedre udrustet til at gøre Israel skikket for Guds Rige, end han selv var. Den gennemgribende Renselse og en Sindets Fornylelse, som Folket trængte til, og som hans Daab betegnede, vilde Jesus være i Stand til at fuldbyrde. Døberen saa, at hans Gerning var mod Jesu Gerning som Vand mod Aand.

Hvad Døberen med sit profetiske Syn saa, det er virkeliggjort for vore Øjne. Den him-

melske Gave, Helligaanden, som Jesus havde modtaget, blev hans personlige Liv og Ejendom, ved at han helligede sig til den Tjeneste, hvortil han var kaldet. Han har rensset sit Folk for enhver Plet ved sit dyrebare Blod, og af sit Livs Overflod har han fornyet det ved at dele sit Liv med det, saadan som det skete paa Pinsedagen. Dette Under, at Jesu Menneskeliv, ved at det af ham selv blev givet hen til en Genløsning for mange, blev saaledes omformet, at det kunde meddeles Menigheden og blive dens Liv, er det, der betegnes ved at døbe med Helligaanden.

Opfyldelsen af Døberens Billedtale fandt Sted paa Pinsedagen. Dette fremgaar klart af Jesu Ord til Disciplene: »Og medens han var sammen med dem, bød han dem, at de ikke maatte vige fra Jerusalem, men skulde oppebie Faderens Forjættelse, »hvorom«, sagde han, »I har hørt af mig«. Thi Johannes døbte med Vand; men I skulle døbes med den Helligaand om ikke mange Dage« (Ap. G. 1, 4—5). Med disse Ord klargør Jesus for Disciplene Døberens dunkle Tale. Han siger dem (de forstod ikke paa dette Tidspunkt Jesu Tale om Helligaanden), at de skulde døbes med den Helligaand, som Døberen havde sagt, men at det var ensbetydende

med hans Tale til dem om, at han vilde sende dem Talsmanden, som skulde være i hans Sted. Talen om Menighedens Aandsdaab er da kun en billedlig Benævnelse for det Under, at den herliggjorte Jesus vender tilbage til Menigheden i en fornyet Skikkelse ved Helligaanden for at bo i dens Midte.

Efter at Jesus har sendt Helligaanden, blegner alle Billeder for selve Virkeligheden, som alle det gamle Testaments Profetier om Jesus blegner i Lyset af deres Opfyldelse. Det er ikke nødvendigt for os at ty til Døberens Billedtale for at faa Klarhed over Jesu Gerning, eftersom den er fuldbyrdet for vore Øjne. Men det er os givet at skønne over, i hvor stor en Udstrækning det brugte Billede passer paa Virkeligheden. Og vi maa sige, at det passer slaaende. Dog ser vi ogsaa, at Billedet, lig ethver andet Billede, kun belyser Jesu Gerning paa et bestemt Punkt, nemlig i dens Grundprincip: dens Aandelighed.

Døberen var den første, der havde Øje for dette. Der var ingen andre af hans Samtid, som forstod, at Guds Riges Storhed, Kraft og Herlighed bestaar i, at det er et aandeligt Rige. Men Pinsen har paa en tydelig Maade fastslaaet, at det er saaledes. Det grundes i Hjerterne

ved Helligaanden. Det er dette, Billedet om Aandsdaaben skal anskueliggøre. Presses det til at betegne mere, forvanskes baade Billedet og den Virkelighed, som det er bestemt til at belyse.

En Gang for alle har Menigheden modtaget sin Aandsdaab. Det er med den, som med enhver anden Daab, der er ret fuldbyrdet, den skal ikke gentages. Jesus siger derom til sine Disciple: »Jeg vil bede Faderen og han skal give eder en anden Talsmand til at være hos eder evindelig« (Joh. 14, 16). Og i samme Forbindelse hedder det: »thi den (Sandhedens Aand) bliver hos eder og skal være i eder«.

I Aandsdaaben, som blev fuldbyrdet paa Pinse-dagen, har alle Guds Børn Del i Lighed med, hvad der skete med det gamle Israel, da det en Gang for alle blev døbt i Skyen og i Havet (1. Kor. 10, 2). Det gamle Israel blev døbt til Moses, det nye til Jesus Kristus.

Vel ser det ud til, at der i Ap. G. 8, 5—17, hvor der fortælles om, at Samaritanerne blev meddelagtige i Guds Rige, ved at de troede Evangeliet, som blev forkyndt for dem, er Tale om en Gentagelse, eftersom Helligaanden blev dem givet paa en særlig Maade. Det hedder: »Da lagde de (Peter og Johannes) Hænderne

paa dem, og de fik den Helligaand«. Det samme gælder om, hvad der skete i Kornelius' Hus, hvor Peter dristede sig til at tale til Hedningerne om Guds Rige; thi da skete det uventede: »Medens Peter endnu talte disse Ord, faldt den Helligaand paa alle dem, som hørte Ordet« (Ap. G. 10, 44). Men det er ingen Gentagelse af, hvad der skete paa Pinsedagen, det er kun tilsyneladende, det er en Udvidelse af Aandsdaaben. De Folk, som fik Del i den, kunde ikke grundet paa Forholdenes Natur være med Pinsedagen til Trods for, at de ved Naaden havde Ret til at gaa ind ad Menighedens Dør.

Med denne Udvidelse er Menighedens Aandsdaab afsluttet. Herren har paa en afgjort Maade, hvilken Forholdene krævede, vist, at i den har alle Folk lige Del, eftersom hans Forsoningsværk er fuldbyrdet for alle Jordens Slægter.

Jesu Gerning havde Pinsen som Maal, hans Liv, Død og Forherligelse var Midler til at naa den. Men efter at Helligaanden har taget Plads i Menigheden, er Pinsen ikke længere Maalet, den er Midlet, hvorved Guds Rige skal grundes i Hjerterne, for at det kan træde frem her i Verden ved Menigheden. At gøre Pinsen til Maalet det er at trænge Riget tilbage ved at overse Jesu Kristi fuldbragte Værk. Det bør

vi ikke. Der bliver heller ingen Pinse af at stille det i Skyggen. Nej, vi skal ikke arbejde for og bede om, at det maa blive Pinse, men vi bør arbejde for Guds Riges Fremme og bede om Helligaandens Kraft dertil, fordi det *har* været Pinse.

Det gamle Testamentes Husholdning havde Jesu Komme i Kødets til Maal. Da dette Maal var naaet i Tidens Fylde, blev Maalet til Middel. Fra den Stund af blev Pinsen Maalet, og nu Pinsen er naaet, er den Midlet for et nyt Maal, nemlig Guds Riges Fremme blandt alle Folk paa Jorden o. s. v. indtil Rigets Fuldendelse. Ethvert nyt Afsnit i Guds Rige er bygget paa det forudgaaende og bærer i sig Muligheden for at naa videre frem.

---

Nogle vil maaske spørge: Hvordan forholder det sig med de mange Vidnesbyrd, som aflægges af alvorlige Kristne om at have modtaget Aandsdaaben? Disse Vidnesbyrd kan man ikke saadan lade ude af Betragtning. Nej, det kan vi ikke, og det bør vi ikke, selv om vort Trosliv ikke har formet sig paa samme Maade som deres.

Men selv om det er en Kendsgerning, at

mange Kristne paa et bestemt Tidspunkt i deres Liv længe efter deres Omvendelse har modtaget et rigt Maal af Helligaanden, er der jo ingen Nødvendighed for at kalde det en Aandsdaab. Der siges ingen Steder i Skriften om Jesus, at han var døbt med den Helligaand til Trods for, at han havde hele Aandens Fylde, men der siges, at han var besejlet (Joh. 6, 27), salvet (Ap. G. 10, 38), og at han var fyldt af Helligaanden (Luk. 4, 1). Dette viser, at en Oplevelse, som ovenfor nævnt, bedre kan betegnes ved at være fyldt af eller salvet med Helligaanden paa et Tidspunkt, da de vedrørende helligede sig til Herren og hans Tjeneste.

Den megen Tale om at blive aandsdøbt beror for en Del paa en Forveksling af Skriftens Billedtale. Man kalder det at blive fyldt af Helligaanden og salvet med ham for en Aandsdaab. Nu, kan man sige, det er af mindre Betydning, hvilken Benævnelse man giver Helligaandens Gerning. Det vigtigste er, at den fuldbyrdes iblandt os.

Noget helt andet er det, naar man bliver saa stærkt optaget af Aandsdaaben for at komme i Besiddelse af de Gaver, som er forbunden dermed, særlig dem, der glimrer og vækker Opsigt. Da kan en for stærk Optagethed friste til

at lave Aandsdaab. Men da Helligaanden aldrig kan erholdes som et ligefrem Middel til at udføre dette eller hint, bliver den Slags Foranstaltninger kun til daarlige Efterligninger. At lave Aandelighed efter en bestemt Form uden Helligaanden, det er forbunden med alvorlig Fare. Man kan let brænde sig. Simons Handlemaade, da han for Penge begærede at faa den Helligaand, for at han kunde drive Forretning dermed, staar som et afskrækkende Eksempel (Ap. G. 8, 18—24).

Det bør være os nok, at Døberens Profeti og Herrens Forjættelse er opfyldt paa den herligste Maade, da Menigheden modtog Helligaanden. Fra den Dag af møder Helligaanden os gennem de to faste Former: Ordet og Menigheden, men herom mere senere.

Vi bør ingen Foranstaltninger foretage os af nogen Slags for at komme i Besiddelse af Helligaanden udover dem, som Herren i sin Visdom og Naade har ordnet for os. Er vi tro mod Herrens Ord, giver det Plads i Hjerte og Liv, da skal vi ikke alene vorde vise til Frelse ved Troen paa Jesus Kristus (2. Tim. 3, 15), men ogsaa vokse til Frelse ved Ordets uforfalskede Mælk (1. Pet. 2, 2). Ja, ikke det alene, men, som Paulus skriver: »Hvert Skrift er indaandet



af Gud (d. e. gennemtrængt af Guds Aand) og nyttigt til Belæring, til Irettesættelse, til Forbedring, til Optugtelse i Retfærdighed, for at Guds-Mennesket maa vorde fuldkomment dygtiggjort til al god Gerning« (2. Tim. 3, 16—17). Det er en gylden Anvisning til aandelig Fremgang. Følger vi den, da skal vi ikke fare vild i sygelig Aandelighed. Naar dertil kommer, at der er Anledning nok i vort Forhold til Menigheden og i Arbejdet sammen med den til at hellige os Herren til aandelig Berigelse i fuldeste Udstrækning, er der ingen Grund til at vige af fra Herrens de rette Veje.

## II. Enheden i Helligaandens Gerning.

I Helligaandens omfattende Gerning er der Enhed. Hans Gerning opløses ikke i mange Smaadele uden indre Sammenhæng derved, at den strækker sig til alle Dele af Frelsens Værk. Formen kan være forskellig og maa nødvendigvis være det, men Enheden brydes aldrig, fordi han er helt og udelt i al sin Gerning.

I Helligaanden er, som før bemærket, hele Frelsens Værk samlet, som hele Træet er samlet i dets eneste Frugt. Joh. siger Kap. 7, 39: »Thi den Helligaand var der ikke endnu, fordi Jesus endnu ikke var herliggjort«. Det vil jo

ikke sige, at Helligaanden først blev til efter Jesu Herliggørelse, men det vil sige, at Helligaanden, der var Jesu personlige Eje, først kunde gives, efter at Jesus ved sit Blod havde oprettet den nye Pagt, hvorved han testamenterede sit Liv til dem, som vilde tro paa ham.

Men det er ikke med denne kostelige Arv, som det er med Penge og Gods, der kan overføres ad rent forretningsmæssig Vej. At arve en andens rige Liv er ikke saa lige til. Det kan ikke overføres, uden at der maa knyttes en personlig Livsforbindelse.

Jesus kunde dø for os, betale al vor Skyld, uden at vi havde nogen Del deri, i Lighed med, at en kan oprette sit Testamente uden Arvingernes Medbestemmelse. Men vi kan ikke faa Del i hans Livs Arv uden ved at komme i nær Forbindelse med ham. Hans Liv kan ikke blive vort, uden at vi optager det i os. Det er dette Jesus siger i Joh. 6, 53—54.

For at dette kunde blive muligt, var det nødvendigt, at Jesu personlige Liv blev omformet paa en saadan Maade, at vi kunde gribe det og tilegne os det. Paa samme Maade som Naturens Kræfter maa omformes til Brød, for at vi kan optage dem i os og leve derved.

I Helligaanden er Jesu personlige Liv, ved

at han gav det hen for os, omformet og tilpasset efter vort aandelige Behov. Ved Helligaanden meddeler han sig selv til os, og ved ham kan vi modtage Livet.

### **Helligaanden i Menigheden.**

Helligaandens Sendelse paa Pinsedagen er det store Vendepunkt i hans Virksomhed. Fra den Dag skiftede Helligaanden Form eller Bosted. Forud boede han i Jesus Kristus, hans Liv var den Form, hvorunder han fremtraadte her paa Jorden. I Jesu hellige og harmoniske Menneskeliv er Højdepunktet naaet for den Livsform, hvortil Helligaanden kan løfte Menneskelivet. eller rettere, hvortil et Menneske kan hæves, naar det i Frihed helliger sig til Gud og hans Gerning og bliver fyldt af Helligaanden.

Men paa Pinsedagen tog Helligaanden Bolig i Menigheden, den Kreds af Mænd og Kvinder, der troede paa Jesus Kristus. Fra den Stund af blev han Menighedens Liv og den hans Livsform. Menighedens Liv og Virksomhed er bestemt til at være en Udformning af Helligaandens Livskraft med det Formaal at virkeliggøre det sande Menneskeliv efter Jesu Livs Eksempel.

Nu har Helligaanden boet midt iblandt Guds Folk siden den store Pinsefest, men til Trods derfor er han kun lidt kendt. Døberen sagde til sin Samtid med Henblik paa Jesus Kristus: »Midt iblandt eder staar den, I ikke kender« (Joh. 1, 26), det samme kan siges med Henblik paa Helligaanden.

Naar dette er saaledes, har det vel nok for en Del sin Grund i hans Troskab mod den Mission, som er ham givet, nemlig at forherlige Jesus Kristus. Det er, som han unddrager sig, naar vi forsøger at efterforske hans Gerning, for at Jesus Kristus kan træde i Forgrunden. Det er med Helligaanden som med Døberen, han træder tilbage, for at Menigheden kan give sig hen til sin rette Herre.

Men Ukendskabet til Helligaanden har ogsaa sin Grund i vor ringe aandelige Sans og i Tilbøjeligheden til at overse, at han er os nær i Menigheden, der er hans Bosted.

Saasnart Talen er om Helligaanden, om at komme i nærmere Forbindelse med ham, om at blive fyldt af ham, da er det, som om den kristne Verden er i Vildrede med sig selv. De mange Foranstaltninger, der gives Anvisning paa, hvor velmente de end er, røber, hvor lidt Forstaaelse, der egentlig er af Vejen frem til

den aandelige Verden, og det til Trods for, at den er jævn og lige til. Thi naar Menigheden er Helligaandens Bosted (1. Kor. 3, 16), da bør de, som søger ham, søge der, hvor han er at finde.

Vel er det sandt, at Helligaanden falder ikke stærkt i Øjnene, naar han fremtræder i Menighedens Hverdagsdragt, men det forandrer ikke noget i Frelsens Plan. Der var heller ingen ydre Herlighed at se, da Sønnen lagde sin Herlighed til Side og iførte sig menneskelig Skikkelse. Det var kun dem, som kom i nær Forbindelse med ham, der saa hans Herlighed. Det samme gælder om Helligaanden. Det er kun dem, som drages meget nær til Menigheden, der erfarer lig Salmisten, at det er saligt at bo i Guds Hus.

At Menigheden er Helligaandens Bosted, vil jo sige, at han har taget den i Besiddelse som sin lovlige Ejendom i Jesu Sted til Brug for den Tjeneste, der er ham givet. Derved er Menigheden helliget Herren og dens Bestemmelse givet. Det er Helligaanden, som giver Menigheden dens Livsindhold og høje Værdighed. Ved ham bliver den til en levende Organisme fuld af Liv og Skønhed. Uden Helligaanden er den kun et tomt Hus, der vil forfalde, selv om Stilen er aldrig saa fin.

### **Helligaandens Gerning i Menigheden.**

Helligaandens Gerning er ikke blot at fylde Menigheden, saa at den erhoder det Hellighedens Grundpræg, som adskiller den fra alle andre menneskelige Sammenslutninger, men at gøre den til et velskikket Redskab for Guds Riges Fremme paa Jorden. Det er om Menighedens Opbyggelse og Fremvækst, at Helligaandens Gerning samler sig, den er Midtpunktet for al hans Virksomhed.

Men Menighedens Opbyggelse kan ikke skride frem paa samme Maade som andre Bygninger. Det Materiale, hvoraf den skal opføres, er af en hel anden Beskaffenhed end det, hvormed der i Almindelighed bygges.

Vel kan Menigheden lignedes ved en Bygning, eftersom den tjener til Helligaandens Bosted, men den er mere end en Bygning, den er en levende Organisme, sammensat af mange forskellige Mennesker, som er forbundne med et fælles Liv, Helligaanden. At sammenføje de mange til et rigt og frugtbart Samfundsliv det er Helligaandens Gerning. Det er et Værk af den højeste Rang, en Livets Kunst, som alene den store Aandens Mester magter.

Hvis han nu ved at tegne Herrens Billede i de troendes Hjerter paa Naadens Grund udslet-

tede deres Personlighed og Ejendommeligheder, saa at de blev ens alle sammen, skønner vi, at hans Gerning var forholdsvis let. Men det gør Helligaanden ikke. Det er ham givet at bevare og danne de frie Personligheder med deres Særpræg og Evner i den Grad, at de naar den højeste Fuldkommenhed, paa samme Tid som han forener dem til en harmonisk Enhed efter Jesu Billede.

Det er ikke underligt, om end beklageligt, at Helligaandens Gerning i Menigheden skrider langsomt frem, eftersom den omfatter Tildannelsen af det enkelte Menneskes Personlighed samt Sammenføjelsen af de mange selvstændige Enere til en Enhed. Han kan jo ikke føre det enkelte Menneske længere, end det vil, og han kan ikke afvige fra den Grundregel, at ethvert Fremskridt staar i Forhold til Menighedens Opbyggelse. At komme i det rette Forhold til Helligaanden, at blive fyldt af ham, er derfor meget nær forbunden med at staa i det rette Forhold til Menigheden. Med Rette kan det siges, som foran sagt, at Helligaanden er at finde i den, det vil sige, at Vejen frem til at staa i det rette Forhold til ham gaar om ad Menigheden. Det er ved at fylde sin Plads i den, elske den, tjene den, ofre sig for den med

alt, hvad det indebærer, at vi finder Naade for hans Ansigt. I Forhold til, som vi gør dette, skænker han os de Gaver og den Naade, som vi tiltrænger for at være til Velsignelse for Menigheden.

Har vi ved Troen faaet Del i Livet, Guds Naadegave, da tilkommer det os i Frihed at give det tilbage til Gud, hellige det til hans Ære. Først da bliver det i Ordets rette Forstand vort eget med Sikkerhed mod Misbrug og med Mulighed for rig Udfoldelse. Vi helliger Herren vort Liv, naar vi fremstiller os for hans Ansigt til Tjeneste i hans Menighed. Ved at gøre dette underkaster vi os den Tugt og Træning, som ligger i at sætte egne Interesser til Side for Menighedens Vel og Fremgang.

De Kaar, fraegnet den første Festlighed, som Menighedslivet byder, kan være haarde nok for vort store Jeg. Det kan ikke, naar det gælder om i Herrens Navn at være noget for andre, faa det store Ord, som det gerne vil. Ja, Menigheden er, baade i dens jævne Fremtræden og ved dens uensartede Sammensætning, meget prøvende for det naturlige Menneske. Der er nok at forarges over og nok at støde sig paa. Det meget Stillads, som følger med dens Opbyggelse, skæmmer den. Den er under



Bygning. Men til Trods derfor maa Helligaanden nødvendigvis føre os den Vej. Det i os, der ikke kan være tjent med, at vi stiller os ret til Herrens Menighed, er ikke for godt til at dø, selv om det lover aldrig saa meget.

Dog dette er kun den negative Side. Den frugt bærende Side bestaar i, at det Liv, som er os skænket af Herrens Naade, kommer til Udfoldelse, og det sker ved, at vi giver os hen for Menigheden. Joh. siger i sit første Brev Kap. 4, 20: »Thi den, der ikke elsker sin Broder, som han har set, hvorledes kan han elske Gud, som han ikke har set.« Og da Herren gav sine Disciple Anvisning paa, hvordan de skulde blive i ham, eller hvordan de skulde blive i hans Kærlighed, sagde han til dem, at de skulde elske hverandre (Joh. 15, 9—12). Saa er Livets Vej. Herren er i sin Menighed ved Helligaanden. Som vi stiller os til den, saaledes stiller vi os til Herren.

Grunden til den nedslaaende Kendsgerning, at det skrider langsomt frem med Menighedens Enhed baade i smaa og store Kredse, maa søges i de Kristnes Forhold til Menigheden. Det vanskelige Punkt er, at det ser ud til, at Forholdet til Menigheden beskærer den personlige Frihed, uden hvilken Personligheden ikke kan komme

til sin Ret. Det er mellem at blive bunden af Menigheden og at hævde sin Frihed, at Striden staar. Den kan til Tider være baade haard og bitter. Hvem har ikke oplevet Tider, da Fristelsen til at gaa var stor, og dog, det viste sig, at det var ingen let Sag. Det er godt, at det ikke er let at gaa; thi hvem vilde ellers blive? Peter har i sit Svar til Herren sagt de rette Ord: »Herre, til hvem skulde vi gaa hen? Du har det evige Livs Ord« (Joh. 6, 68).

Nej, vi skal ikke være bange for at miste os selv ved i alle Maader at fylde vor Plads i Menigheden ved dens Gudtjeneste og i dens Arbejde. Derved dannes vi til hellige Personligheder efter Jesu Kristi Billede. Han har elsket Menigheden og givet sig selv hen for den. Det er ogsaa derved, at Livet fornyes, beriges og styrkes i den Helligaand. Den personlige Frihed er jo ikke til for sin egen Skyld, men for at bruges i Livets Tjeneste, for at vi selv skal vælge at bruge Livet til Herrens Ære og Pris.

Vi skal derimod være bange for at give Rum for den Tale om Helligaanden, som fører bort fra Menigheden, saavel som for alt, hvad der vil skille os fra den; thi det er af det onde. — Ved nærmere Undersøgelse viser det sig, at Fristelsen til at tage os selv til Rette har Tilknytnings-

punkt til vort eget Jeg. Enten gælder det om at spare os selv, Omkostningerne er for store, eller ogsaa er Menighedslivet for trangt, vi kan ikke rigtig komme til.

Hvis der ikke, set fra et rent Fornuftsynspunkt, var nogen Sandhed i det, at Menighedslivet kræver Selvhengivelse, vilde Fristelsen til at gaa ikke være stor. Men det er der jo. Det er først, naar Helligaanden ud af Ordets rige Skatte faar belært os om, at Livet styrkes og bevares ved at give det hen, at vi kan sejre over Fristelsen.

### **Helligaandens Gerning ved Menigheden.**

Hvorvel Helligaandens Gerning i Menigheden er en Enhed, har den den dog to Sider. Den ene omfatter, som paavist, Menighedens Opbygelse, der sker ved det enkelte Medlems Tildannelse og ved at sammenføje de mange til en Enhed. Den anden Side omfatter Virksomheden for Guds Rige udadtil, hvortil Menigheden tjener som Organ. Ved at sammenføje de mange til et rigt og frugtbart Samfundsliv dannes Menigheden til et brugbart Redskab til dette omfattende Arbejde.

Ethvert Menneske, som har faaet Del i Naaden, er, hvor megen Værdi det end har, stærkt

begrænset og ensidigt. Arbejdet for Guds Rige er vidtstrakt og stort. Det omfatter foruden det besværlige Forarbejde og det glædelige Høstarbejde tillige det indsigtsfulde Tildannelsesarbejde. Dertil tiltrænges mange forskellige Arbejdere med særlige Anlæg, Evner og Gaver, som er helligede Herren ved Helligaandens Kærlighed.

Til denne mangesidige Virksomhed passer Menigheden. Den er som skabt dertil, og ved Helligaanden er den i Besiddelse af Livets Tilpasningsevne. Menigheden er et velskikket Organ til Evangeliets Forkyndelse. Den har selv oplevet Ordets frelsende Kraft. Den aabner med Glæde sin Favn for enhver, der bekender sin Tro paa Jesus Kristus. Den er rede til at trøste og vejlede alle, som kommer til den i Herrens Navn, ja, opsøge og hjælpe saadanne, der trænger til en kærlig Haandsrækning. Dette og meget andet er Menighedens sande Livsvirksomhed ved Helligaandens Kraft.

Naar det er saaledes, stadfæstes den Sandhed, at Helligaanden er at finde i Menigheden. Hans Gerning beror ikke paa tilfældige Indskydelser og taagede Aabenbarelses, den har sit faste Punkt i Menigheden. Ved at hellige os til Menighedens Tjeneste og tjene saaledes, at den opbyg-

ges, har vi Sikkerheden for, at hans Kraft vil fylde os.

I denne menneskelige Iklædning, hvori Menigheden fremtræder, var det, at Gud mødte os. Det var ved Menigheden, at Guds Kærlighed lyste os imøde. Ved dens Mund hørte vi Naadens Evangelium. Den kæmpede Troens Kamp for os i Bøn og Strid. Vi er som fostret i dens Skød. Menigheden har baaret os, retledt os, lært vore svage Hænder at arbejde for Guds Rige, og den har lyst Guds Velsignelse over os. Ja, det har Menigheden gjort, drevet dertil af Helligaanden.

Naar her fremholdes, at Helligaanden er at finde i Menigheden, og at vi bør søge ham der, bør det ikke overses, at her er Talen om, hvordan vi kan blive fyldt af ham. Dette har jo til Forudsætning, at vi er blevet beseglet med Aanden. Beseglingen finder Sted, som paavist, i Forbindelse med Troen paa Vidnesbyrdet om Jesus Kristus. Det er ved Ordet, naar det modtages i Hjertet, at den personlige Forbindelse knyttes mellem Mennesket og den Herre Jesus Kristus ved Helligaanden.

Ordet er Helligaandens Tilpasning for den personlige Livsforbindelse, ligesom Menigheden er Tilpasningen for alle dem, der har faaet Del

i Livet. Helligaanden kan ikke mødes med Mennesket uden gennem en bestemt Form, hvorved han kan træde frem indenfor Menneskets Synskreds. Der maa være noget bestemt, noget haandgribeligt, som Mennesket kan træde i Forbindelse med. Uden dette er hele den aandelige Verden udenfor vor Synskreds, og vi vilde være overgivet til en Blanding af onde og gode Drømmesyner uden Sikkerhed for, at vi deri møder Helligaanden. Nej, vi kan hverken gribe den aandelige Verden, fastholde den eller indordne os under den her i Timeligheden, uden at den møder os i en bestemt Form. Det er derfor, at Herren møder os i Menigheden ved Helligaanden, for at Livet, naar det ved Ordet er født i vore Hjerter, kan komme til at udfolde sig og bære rig Frugt.

Her som paa alle andre Omraader af Guds Rige gælder det om at have Øje for dets tvende Sider: Aanden og Formen.

Men Hovedtanken, som her er fremme, er, at Helligaanden udfører sin Gerning her i Verden ved Menigheden, paa samme Maade som Mennesket udfører sin Gerning ved Hjælp af sit Legeme. Denne Virksomhed vil da antage mange forskellige Former, alt eftersom Forholdene kræver det, og alt eftersom den udføres

af Menighedens mange forskellige Enere. Enheden i Virksomheden vil dog ikke brydes derved. Thi de mange forskellige Evner, Gaver og Tjenester vil ved Helligaanden samvirke til et fælles Maal: Menighedens Fremvækst.

Vil man hænge sig i Formen, fremhæve den ene Form fremfor den anden, da brydes Enheden og man fremmer Ensidigheden. Dette bringer Forstyrrelse. Vel er alle Former ikke lige fuldkomne og lige skønne, men i Guds Rige er det ikke det, der glimrer, men det, som er nyttigt, der har størst Værdi. Helligaanden skænker aldrig nogen Naadegave, betror ingen nogen Tjeneste, uden til at fremme det fælles Vel. Peter siger: »Eftersom enhver har faaet en Naadegave, skulle I tjene hverandre dermed som gode Husholdere over Guds mangfoldige Naade« (1. Pet. 4, 10).

At underordne sig dette kan for det enkelte Medlem til Tider koste baade Kamp og Selvopofrelse, men at gøre det finder Naade for Helligaanden. Da kan han faa sin Vilje med os og i sin Visdom tildele os det Maal af Livskraft, som han finder betimeligt. Naadegaver, der betegner de skabende Kræfter, som Helligaanden meddeler til dem, som helliger sig til Arbejde for Guds Rige, er vel Gaver, men de kan ikke

uddeles paa samme Maade, som der uddeles Gaver ved Juletid. De kan kun gives i Forhold til, som det enkelte Menneske har personlig Modenhed til at bruge dem paa rette Maade. Et Overmaal af Gaver vilde jo ellers let føre til Misbrug, Selvforherligelse og megen anden Skade.

De kan derfor ikke gives, uden at de bliver omsat til en Del af selve Menneskets Personlighed. En Far kan ikke, om end han gerne vilde, give sin tiaarige Søn sin Forretningsdygtighed i Fødselsdagsgave. En saadan Gave kan ikke gives, den skal Sønnen selv vinde og tilegne sig langs ad Livets Vej. Ligesaa lidt kan Helligaanden give os sine skabende Kræfter, de skal vindes og tilegnes af os, saa at de bliver en Del af os selv. Det er om dette, at Striden staar i vort frie Forhold til Helligaanden. I Forhold til som vi faar Naade til at give Plads for ham i vort Liv og i vor Gerning, bliver vi fyldt af ham.

Børn, som vi er med et vist Anstrøg af Forfængelighed, ligger det nær for os at være mere optaget af at faa Gaver end at blive gjort skikket til at bruge dem. Men Helligaanden, hvis Gerning det er at fremhjelpe vor aandelige Vækst til Modenhed ved at give os Del i Ar-



bejdet for Guds Rige, overvaager, at det ikke bliver over Evne. Thi over vor Virksomhed for Guds Rige staar vor Sjæls Frelse. For Opnaelse deraf maa alt andet vige eller stilles i Forhold dertil.

Naar Menighedens Missionsarbejde lykkes saa godt, som det gør, da er det, fordi det er baaret og virket ved Helligaandens Kraft og Enhed. Vel er der megen Brist i Arbejdet, grundet paa Redskabernes Ufuldkommenhed; men til Trods derfor er Missionsarbejdet, naar vi tænker paa det Sindelag, som det er baaret af, og de frivillige Ofre, der bringes for at føre det frem, sammenlignet med al denne Verdens Virksomhed, en Aabenbaring af en anden Verden.

#### **Formaalet for Helligaandens Gerning.**

Skriften siger derom: »Han skal herliggøre mig; thi han skal tage af mit og forkynde eder« (Joh. 16, 14). Helligaandens Virksomhed i og ved Menigheden samler sig derom. Hvor omfattende den end er, har den dog dette Enhedsmærke. Derpaa kendes den til alle Tider og under alle Forhold.

Vi ser, at Helligaandens Gerning er en Fortsættelse af Guds herlige Aabenbarelse ved Jesus Kristus. Derom siger Herren selv, Joh. 17, 4

»Jeg har herliggjort dig paa Jorden ved at fuldbyrde den Gerning, som du har givet mig«. — Faderens Herliggørelse var Summen af Sønnens Livsgerning. Denne fuldbyrdede han ved i sit Liv og ved sin Død at aabenbare Faderens Væsen, saaledes at han blev kendt og elsket af dem, hvis Hjerte var vendt mod Gud.

Paa samme Maade er det Helligaandens Gerning at forherlige Sønnen, gøre ham kendt og elsket ved at tegne et sandt Billede af ham i de Menneskers Hjerter, der længes efter Samfund med Gud. Som Jesus Kristus er den sande Aabenbaring af Gud, saa er han Vejen, der fører tilbage til Gud.

Derfor fjerner Helligaandens Gerning sig aldrig fra Jesus Kristus. Det er vel ikke altid muligt for os at se, men før eller senere skal det nok komme for Dagen, at saaledes er det. Enhver aandelig Virksomhed, der ikke har Jesus Kristus i Forgrunden, er ikke, hvor lovende den end ser ud, virket af Helligaanden. Alt, hvad han meddeler, henter han fra Jesu rige Livsfylde. Han paaminder ved Skriftens Hjælp om, hvad Jesus har sagt. Og han forklarer Jesu Gerning, særlig hans Død og Opstandelse, saaledes at Forligelsens Værk ses i den rette Belysning. Thi selv om vi er kendt med de histo-

riske Kendsgerninger, fatter vi dog ikke den guddommelige Mening dermed uden Helligaandens Hjælp. Paa den Maade herliggør han Jesu Kristi Gerning i Menigheden, saa at han kommer til at staa for den som dens Frelser og Herre.

Men det er kun den ene Side af Helligaandens Gerning, den anden Side bestaar i, at Jesus Kristus bliver forherliget ved os. Dette sker ved, at hans Billede bliver levendegjort i Menighedens Liv og Virksomhed. Naar det bliver anskueliggjort paa den Maade, da lyser det i den mørke Verden, saaledes at den ikke kan undgaa at se det. Da opfyldes Jesu Ord: »Lader saaledes eders Lys skinne for Menneskene, at de maa se eders gode Gerninger og ære eders Fader, som er i Himlene« (Matt. 5, 16).

Det var som Menneske, at Jesus Kristus forherligede Faderen, ved at han i hele sit Liv og under alle Livsforhold var bestemt af Samfundet med ham. Fra denne Grundregel afveg han aldrig, og Følgen var, at hans Menneskeliv blev sandt, harmonisk, fuldt af Livskraft, Godhed og Skønhed. I Lyset af Jesu Kristi Menneskeliv hører al Diskussion op vedrørende den sande Aandelighed. Han var fuld af Helligaanden til Overmaal, og hans Menneskeliv var den sande

Udformning deraf. Derfor staar han for alle skiftende Slægter som det lysende Eksempel til Efterlevelse.

Det er et saadant Menneskeliv, Helligaanden vil genskabe i os til et Vidnesbyrd om, at Menneskets sande Livskilde er i Gud, og at der ud fra Samfundet med Gud udfolder sig et sandt, stærkt og rigt Menneskeliv.

Den Aandelighed, der ikke sætter Frugt i Menneskets Liv, er gold som Ørkenen, alt hvad den fremtryller er kun Luftspejling. Den sande Aandelighed, den, Helligaanden virker, er rig paa Frugter, og de bestaar, som Paulus siger, i: »Kærlighed, Glæde, Fred, Langmodighed, Mildhed, Godhed, Trofasthed, Sagtmodighed og Afholdenhed« (Gal. 5, 22—23). Et Kristenliv, der bærer saadanne Frugter, er fuldt af Skønhed. Det afspejler paa forskellig Maade Jesu rige Liv og er til Forherligelse af hans Navn paa Jorden. *Gaverne*, ja, de har deres Betydning, naar de bruges ret, og *Tjenester*, ja, det er en Naade at være en Gerning betroet, men ligemeget af hvad Slags Gaverne end er, og hvori Tjenesten end bestaar, de hører op. Det er med dem, som med Blomsterne, de har kun en kort Tid. Det er kun de kristelige Dyder, der bliver. De er af guddommelig Oprindelse, en Udstraaling af

Guds herlige Væsen, som ved Naadens Foranstaltning i Jesus Kristus meddeles alle dem, der ved Helligaanden bliver delagtig i Naaden. Formen for de kristelige Dyder kan forandre sig efter Forholdene, eftersom de kun er Udformningen for et blivende Aandsliv, men efter deres Væsen hører de Evigheden til.

Naar alle de, i hvis Liv Helligaandens Gerning bærer Frugt, og som derved hver for sig afspejler noget af Jesu Kristi Herlighed, bliver sammenføjet til et harmonisk Hele, da er Helligaandens Gerning her paa Jorden fuldført. Paa den Dag vil han føre Menigheden frem for dens Herre, for at de to, som tilhører hinanden, kan være sammen for bestandig. Fra den Stund af begynder der et nyt Afsnit af Guds Rige.

Hvad her er fremdraget vedrørende Helligaandens Gerning, er kun menneskeligt Stykværk. Vi bør ikke glemme, at Helligaandens Gerning har et Omfang, som rækker til de dunkleste Steder, langt udover vor Synskreds, og at den i Jesus Kristus har en Fylde, som er i Stand til indtil Overmaal at give vort Liv Indhold og Skønhed.

---